

Србија далеко од лидера на Западном Балкану

Београд - Политичари редовно, с времена на време, понављају како је Србија лидер. Мерено економским показатељима и свакодневицом, од тих прича како смо лидери и да можемо бити “тигар на Балкану”, углавном нема ништа, јер фигуративно речено, “почињемо да уместо тигра личимо на запуштену мачку”.

Економски аналитичар Кит Симонс, чије процене уважавају међународне финансијске институције, у студији која се бави Србијом, поред осталог констатује: “Реч је о земљи која је остварила напредак у транзицији, али је остало још много посла који зависи од политичке воље”. Као значајне недостатке он наводи високу незапосленост, зависност од дознака из иностранства, корупцију, празнине у владавини права, спољни дуг, слаб извоз.

Његов закључак је сасвим јасан и он Србију сврстава у “најслабију привреду централне и источне Европе”. Бас Бакер, шеф мисије Међународног монетарног фонда за земље у развоју, коментаришући изјаве неких наших званичника о лидерству у региону, није имао дилема.

- Србија јесте важна земља у региону, али није најважнија. Већа па и битнија од ње је Румунија, а неке земље се, као што су Русија и Пољска, истичу по величини, а друге, попут Словеније и Словачке, по томе што су успешне и већ су чланице еврозоне - став је Бакера. Ипак он дипломатски примећује и да “што је више успешних земаља, то је боље за цео регион”.

Наш бруто домаћи производ и сада је значајно мањи од оног који смо имали пре 12 година. У периоду од 2001. до 2009. у Србију је ушло по разним основама 129 милијарди долара, али су лоше искоришћене.

- Наше владе су пропустиле историјску прилику, да на таласу петооктобарских промена, наклоности међународне заједнице, коњунктуре светске привреде и значајног прилива иностраног капитала преуреде Србију у модерну, демократску и развијену земљу, чланицу ЕУ, која би, да се то којим чудом десило, са правом могла да понесе назив једног од лидера ширег балканског простора - сматра проф. др Љубодраг Савић.

Србија је у последње две деценије изгубила корак дозволивши да нас претекну чак и оне земље које су раније биле знатно иза нас, процена је економиста. Сада смо по већини показатеља у друштву Албаније, БиХ и Македоније, испред нас су Црна Гора и Хрватска. Словенија је одмакла најдаље, док су Румунија и Бугарска значајно унапредиле властити положај уласком у ЕУ.

Још увек плаћамо цену деведесетих, али ни у протеклој деценији ништа озбиљно није учињено да Србија заиста постане економски и социјално респективна земља, барем на простору Западног Балкана. Насупрот мањем броју моћних и богатих, налази се огромна већина незапослених, слабо плаћених, сиромашних... Уместо лидерства, што је фикција политичара, Србија је, оцењују економисти, земља пропуштених шанси.

Изјаве о лидерству

Председник Борис Тадић:

„Србија је лидер у мостоградњи јер се нигде у Европи тренутно не гради толико мостова као што се гради у Србији.”

Премијер Мирко Цветковић:

„Србија је лидер у региону по расту бруто домаћег производа.“

„Србија је лидер у региону у прехранбеној индустрији.“

Министар Ивица Дачић:

„Србија је лидер у региону када је у питању спровођење стандарда у домену унутрашњих послова.”

Где смо заправо

- Директне стране инвестиције од 26 милијарди долара до краја 2009. доводе Србију до 62. места, скоро до дна табеле, имајући у виду да укупан број посматраних држава износи 87. Атрактивнија места за улагање су: Пакистан (61), Тунис (60), Хрватска (59), Бугарска (52), Ангола (43), Румунија (40)...

- Бруто домаћи производ по глави становника износи у Србији 10.600 долара, што је довољно за 102. место у конкуренцији 229 земаља. Словенија са 27.600 долара по глави становника заузима 50. позицију, док је Хрватска 68. са 17.500 УСД.

- Индекс економских слобода сврстава државе у пет група, а Србија са индексом 56,9 “чува” 104. позицију која припада четвртој групи - “углавном неслободних земаља”. Економске слободе су веће у Хрватској (92. на листи), Монголији (88), Намибији (77), Црној Гори (68), Румунији (63), Словенији (61)... а највеће су у Хонгконгу, Сингапуру и Аустралији.

Аутор: Зоран Луковић

(Блиц)